

Lichen Planus (LP)

พญ.อภิชาญา ฉันทยาวุฒิ

ผศ.พญ.ปราณี เกษมศานต์

ศ.พญ.วรัญญา บุญชัย

คลินิกผื่นแพ้สัมผัส หน่วยตรวจโรคผิวหนัง

ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล

Lichen Planus (LP)

เป็นโรคผิวหนังอักเสบชนิดหนึ่ง สาเหตุยังไม่ทราบแน่ชัด แต่มีไข้โรคติดต่อ เกิดรอยโรคได้ทั้งที่ผิวหนังทั่วไป เล็บ และในเยื่อเมือก

สาเหตุที่พบได้แก่

- ยาบางชนิด
- การติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี
- แพ้โลหะที่อุดฟัน

การดูแลรอยโรคผิวหนัง

ปัจจัยที่ทำให้รอยโรค Lichen planus เป็นมากขึ้น เช่น ความเครียด ผิวหนังบาดเจ็บเป็นแผล ผิดลอก การดูแลผิวที่มีรอยโรคของ Lichen planus ได้แก่

- ลดความเครียด การคลายเครียดด้วยวิธีต่างๆ
- ลดอาการคัน อันนำไปสู่การแกะเกาซึ่งทำให้ผื่นลามมากขึ้น โดยการใส่เสื้อผ้าเนื้อบางที่ระบายอากาศได้ดี การใช้ผลิตภัณฑ์อาบน้ำหรือโลชั่นบำรุงผิว ที่มีคุณสมบัติลดการอักเสบของผิวหนัง

การดูแลช่องปาก

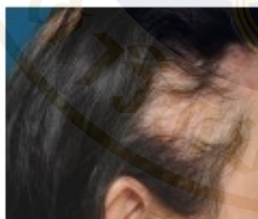
ภาวะรอยโรคไลเคนอยติในช่องปาก (Oral lichen planus) มีความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งในช่องปาก ดังนั้นสิ่งที่ท่านควรปฏิบัติ ได้แก่

- หยุดสูบบุหรี่ เคี้ยวยาเส้น
- งดดื่มแอลกอฮอล์
- ตรวจติดตามรอยโรคและสุขภาพ

ช่องปากกับทันตแพทย์และแพทย์
โรคผิวหนังทุก 6 – 12 เดือน

- รักษาสุขภาพและอนามัยของช่องปากด้วยการแปรงฟันอย่างถูกวิธี วันละ 2 ครั้ง รวมถึงการใช้ไหมขัดฟัน (dental floss)
- งดอาหารที่ทำให้ผื่นมีอาการมากขึ้น เช่น อาหารรสเผ็ด รสเปรี้ยวจัด เช่น ผลไม้ตระกูลส้มและมะนาว ของขบเคี้ยวที่แข็ง หรือมีส่วนผสมของเกลือบมาก เช่น มันฝรั่งทอด เครื่องดื่มที่มี คาเฟอีน เช่น ชา กาแฟ น้ำอัดลม

การดูแลหนังศีรษะและเล็บ

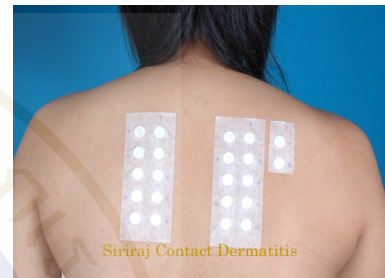
อาการผมร่วงหรือเล็บผิดปกติ เป็นอาการที่พบได้ในโรค Lichen planus ควรได้รับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ผิวหนัง เพื่อที่จะได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันการเกิดเล็บผิดปกติหรือผมร่วงอย่างถาวร

การดูแลอวัยวะเพศ

ถ้าหากพบว่า มีผื่นแดงหรือแผลบริเวณอวัยวะเพศควรไปพบแพทย์โรคผิวหนัง เพื่อที่จะได้รับการรักษาและวินิจฉัยอย่างถูกต้อง

Patch test (การทดสอบผื่นแพ้สัมผัส)

ภาวะรอยโรคไลเคนอยต์ในช่องปาก (Oral lichen planus) เป็นกลุ่มโรคผิวหนังอักเสบเรื้อรังซึ่งเกิดได้จากหลายสาเหตุ โดยการดำเนินโรคมักเป็นเรื้อรังและไม่หายขาด แต่อย่างไรก็ตามภาวะแพ้สัมผัสเป็นหนึ่งในสาเหตุที่สามารถรักษาได้ โดยสาเหตุที่พบได้บ่อยที่สุดได้แก่โลหะที่เป็นส่วนประกอบของวัสดุอุดฟันอมัลกัม เช่น สารปรอทและเงิน การวินิจฉัยทำการโดยการทดสอบผื่นแพ้สัมผัส (patch test) หากผลการทดสอบให้ผลบวกต่อวัสดุอุดฟันอมัลกัม อาจแนะนำให้เปลี่ยนวัสดุอุดฟัน มีการศึกษาพบว่าหลังจากติดตามผู้ป่วยที่ได้รับการปรับเปลี่ยนวัสดุอุดฟันอมัลกัม เป็นระยะเวลา 3 เดือนพบว่าหายขาดจากภาวะรอยโรคไลเคนอยต์ในช่องปาก ประมาณ 40-100%

การทดสอบผื่นแพ้สัมผัส

หากท่านต้องการปรึกษาแพทย์ผิวหนังเพื่อการดูแลรักษาที่ถูกต้อง

หรือต้องการทำทดสอบภูมิแพ้ผิวหนังโดยวิธีปิดสารทดสอบบนผิวหนัง (Patch test)

ติดต่อสอบถามได้ที่หน่วยตรวจโรคผิวหนัง โรงพยาบาลศิริราช โทร 02-4197380-1